

Nij Beets, Doarpstrjitte

QuickScan

JM ecologie b.v., 2023

QuickScan Noordwolde, Dwarsvaartweg 6

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming

Rapportnummer

R23.184

Status

1.0 (definitief)

Datum

02-11-2023

Opdrachtgever

Kuin Vastgoedontwikkeling B.V.
De Tocht 5
1611 HT Bovenkarspel

Auteur

J. Hovius

Controle

J. Dekker

Voorpagina

Impressie plangebied.

Te citeren als

Hovius, J. 2023. QuickScan Nij Beets, Doarpstrjitte; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport R23.184 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Copyright

© 2023 JM ecologie b.v.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Globale ligging	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland	3
1.4	Scope van de QuickScan	4
1.5	Werkwijze	5
2	Beschrijving locatie en ingreep	6
2.1	Locatie	6
2.2	Ingreep en planning	9
3	Resultaten bureaustudie en veldbezoek soortbescherming	10
3.1	Bureaustudie (NDFP)	10
3.2	Veldbezoek	10
4	Effecten en gevolgen	21
4.1	Overzicht beschermde soorten	21
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	22
5	Vervolgstappen	24
5.1	Jaarrond beschermde nesten; specifieke werkwijze	25
5.2	Algemene broedvogels; specifieke werkwijze	25
5.3	Vleermuizen; specifieke werkwijze	26
5.4	Kleine marterachtigen; specifieke werkwijze of nader onderzoek	26
5.5	Grote modderkruiper; specifieke werkwijze	27
5.6	Gestreepte waterroofkever; specifieke werkwijze	27
5.7	Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën; specifieke werkwijze	27
5.8	Steenmarter; specifieke werkwijze	28
5.9	Exoten	28
6	Conclusie	30
	Geraadpleegde bronnen	31
	Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie	32

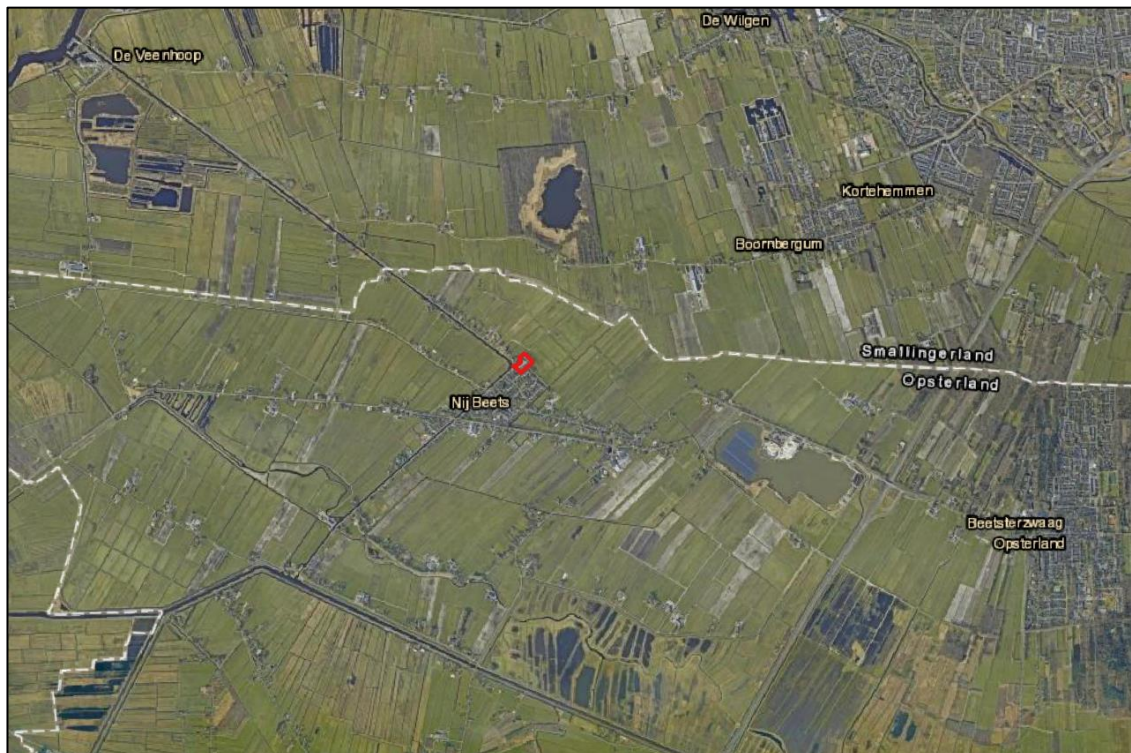
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Kuin Vastgoedontwikkeling B.V. heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soortbescherming uitgevoerd aan een perceel gelegen aan de Doarpstrjitte tussen huisnummer 1 en 2, te Nij Beets, gemeente Opsterland, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens een aantal schuren te slopen en op het perceel 23 nieuwbouwwoningen te realiseren. Om te onderzoeken hoe de geplande voornemens zich verhouden tot (potentieel) aanwezige beschermde natuurwaarden in en nabij het plangebied en of deze negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen plannen, is er een QuickScan uitgevoerd.

1.2 Globale ligging

Het plangebied is gelegen in het noorden van Nij Beets, gemeente Opsterland, provincie Friesland. Nij Beets is gelegen ten westen van Beetsterzwaag en ten zuidwesten van Drachten. Het plangebied betreft momenteel een verruigd perceel met drie schuren, diverse oude containers en diverse hopen met oud materiaal zoals hout en ijzer. De omgeving bestaat voornamelijk uit boerderijen, woningen, wegen, bosschages, bomenrijen, watergangen en agrarische percelen. Het kanaal Schipsloot ligt ten westen van het plangebied. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood) in Nij Beets (bron achtergrond: Esri).

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen), maar vindt zijn oorsprong in de Wnb. Na de decentralisatie (2017) zijn enkele provincies andere namen gaan voeren voor de NNN. Tot slot bestaan er diverse provinciaal beschermde natuurgebieden. De bescherming van deze gebieden wordt middels provinciaal beleid geregeld en valt derhalve tevens niet onder de Wet natuurbescherming.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

In aanvulling op de Vogelrichtlijn, geldt er voor een aantal vogelsoorten die jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren een jaarrond bescherming van de nesten. De meeste provincies en het Rijk hanteren de "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012". Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5). Voor deze laatste categorie geldt alleen een jaarrond beschermde status indien ecologisch zwaarwegende omstandigheden dat rechtvaardigen. In de provincies Overijssel, Flevoland en Limburg geldt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten, waarin een andere categorisering is aangebracht. In de provincie Friesland treedt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten in werking met ingang van de Omgevingswet. De provincie Groningen hanteert geen officiële lijst, maar stelt dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan, zolang dit niet leidt tot het beschadigen van de functionaliteit van een vaste voortplantings- of rustplaats. Tevens mag de verstoring er niet toe leiden dat de leefomgeving die nodig is om de vaste voortplantings- of rustplaats te laten functioneren, in het geding komt.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen één of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande wijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Er wordt in deze QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, NatuurNetwerk Nederland en overige provinciale gebiedsbescherming) en de bescherming Houtopstanden.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen en rond het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande werkzaamheden en/of wijziging meerdere jaren wordt, of indien de omstandigheden significant wijzigen, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn. De ligging van beschermde gebieden ten opzichte van het plangebied wordt vastgesteld aan de hand van online databanken van de provincies en het rijk.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog J. Hovius van JM ecologie b.v. op 3 oktober 2023. Het bezoek is uitgevoerd van 09:00 tot 10:30 uur, bij 18°C en 4 Bft, op een bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden en/of wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatsvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in het noorden van Nij Beets, gemeente Opsterland, provincie Friesland. Ten westen van het plangebied ligt het kanaal de Schipsloot. De zuidgrens van het plangebied grenst aan particuliere percelen met vrijstaande woningen. Ten noorden en oosten van het plangebied zijn weilanden en akkerlanden gelegen.

Het plangebied zelf betreft een verruigd perceel met drie schuren erop. In deze schuren staan allemaal oude materialen opgeslagen. De meest zuidwestelijke schuur is gelegen bij de entree tot het perceel. Deze schuur is opgebouwd uit bakstenen muren zonder spouw. Het dak bestaat uit golfplaten. De andere twee schuren staan ten noorden van deze schuur en bestaan uit golfplaten en hout, en zijn halfronde van vorm. Eén halfronde schuur betreft een klein schuurtje van circa 2,5 meter hoog. De andere halfronde schuur staat het meest noordelijk en is veel groter. Op het perceel staan diverse containers, bouwketen en bulten met opgeslagen oude materialen zoals hout, ijzer, betonplaten en stenen. Aan de noord-, oost- en zuidzijde van het perceel ligt een houtwal. Langs de zuidoostzijde lijkt deze houtwal uit twee delen te bestaan met ertussen een verhoging (dijkje) waarop onder ander bramenstruiken groeien. De houtwal bestaat onder andere uit esdoorns, berken, gewone vlier, essen, en elzen. Langs de noord-, oost- en zuidzijde van het plangebied ligt tevens een watergang. In de zuidoostelijke watergang ligt een kleine dam. Het zuidelijke deel van de zuidelijk watergang grenst aan particuliere tuinen en hier is de watergang beschoeid.

Afbeelding 2.1. Begrenzing van het plangebied (rood kader) in Nij Beets (bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 2.2. Entree tot perceel met schuur.

Afbeelding 2.3. Zuidzijde plangebied met containers.

Afbeelding 2.4. Westzijde plangebied met schuur.

Afbeelding 2.5. Binnenzijde schuur.

Afbeelding 2.6. Kleine halfronde schuur.

Afbeelding 2.7. Binnenzijde kleine halfronde schuur.

Afbeelding 2.8. Grote halfronde schuur.

Afbeelding 2.9. Containers.

Afbeelding 2.10. Oude materialen.

Afbeelding 2.11. Noordzijde plangebied.

Afbeelding 2.12. Zuidoostzijde plangebied.

Afbeelding 2.13. 'Dubbele' houtwal zuidoostzijde.

Afbeelding 2.14. Watergang zuidoostzijde.

Afbeelding 2.15. Watergang noordzijde.

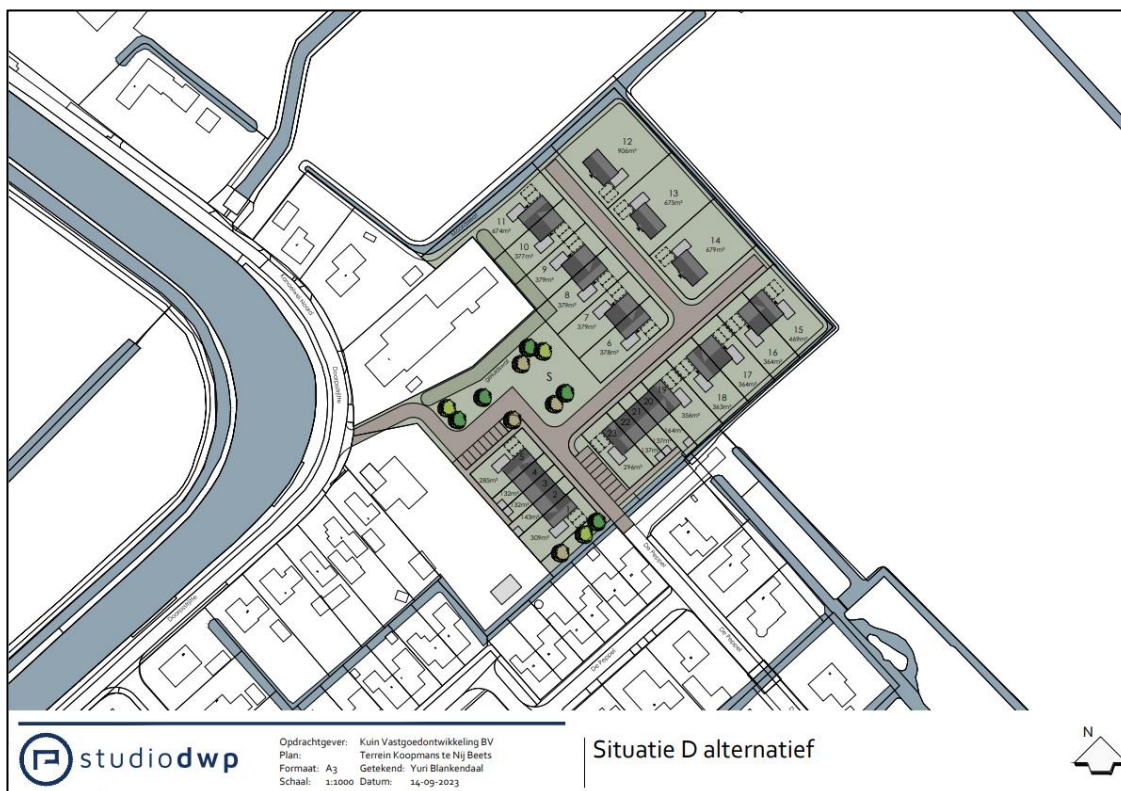
Afbeelding 2.16. Dam watergang zuidoostzijde.

Afbeelding 2.17. Beschoeiing zuidelijke watergang.

2.2 Ingreep en planning

De opdrachtgever is voornemens om alle bebouwing en begroeiing te verwijderen op het perceel en hiervoor in de plaats 23 nieuwe woningen te realiseren (afbeelding 2.18). Er komen twee toegangswegen tot de nieuwe woningen. De eerste bevindt zich op dezelfde locatie als de huidige entree locatie. De tweede toegangsweg wordt gerealiseerd aan de zuidoostzijde van het perceel. Hiervoor wordt een klein deel van de watergang gedempt. In afbeelding 2.18 is een ontwerp van de nieuwe situatie weergegeven.

Afbeelding 2.18. Ontwerp nieuwe situatie aan de Doarpstrjitte te Nij Beets (bron: Studiodwp).

3 Resultaten bureaustudie en veldbezoek soortbescherming

3.1 Bureaustudie (NDFF)

Om een inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde natuurwaarden binnen en in de omgeving van het plangebied, wordt onder andere gekeken naar de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). In deze database staan gevalideerde waarnemingen van zowel beschermde, als niet-beschermde soorten. Om een representatief beeld te krijgen van de mogelijk aanwezige beschermde natuurwaarden is gekeken naar waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen vijf jaar binnen, en in een straal van 2500 meter rondom het plangebied. In onderstaande tabel zijn de bekende beschermde soorten uit de NDFF weergegeven.

Tabel 3.1. Uit de bureaustudie bekende vogels met jaarrond beschermde nesten, Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (bron: NDFF).

Soortgroep	Soortnaam	Beschermingsregime (Wnb)
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Boomvalk	Artikel 3.1
	Buizerd	Artikel 3.1
	Gierzwaluw	Artikel 3.1
	Grote gele kwikstaart	Artikel 3.1
	Havik	Artikel 3.1
	Huismus	Artikel 3.1
	Kerkuil	Artikel 3.1
	Ooievaar	Artikel 3.1
	Ransuil	Artikel 3.1
	Roek	Artikel 3.1
	Sperwer	Artikel 3.1
	Slechtvalk	Artikel 3.1
Zoogdieren	Otter	Artikel 3.5
	Vleermuizen*	Artikel 3.5
Amfibieën	Heikikker	Artikel 3.5
Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Artikel 3.5
	Groene glazenmaker	Artikel 3.5
	Sierlijke witsnuitlibel	Artikel 3.5
Kevers	Gestreepte waterroofkever	Artikel 3.5

* gewone dwergvleermuis en meervleermuis.

De resultaten van de bureaustudie zijn gedurende het veldbezoek benut als hulpmiddel voor het bepalen welke soorten mogelijk binnen en rond het plangebied voor kunnen komen.

3.2 Veldbezoek

Gedurende het veldbezoek is, naast het plangebied, een zone rondom het plangebied bezocht om de aanwezige natuurwaarden te inventariseren. Deze zone wordt gehanteerd, omdat werkzaamheden die plaatsvinden binnen het plangebied effecten kunnen hebben op de omgeving. Deze zone wordt door de ter zake kundige ecooloog tijdens het terreinbezoek bepaald.

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt

de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.2.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten zijn ook de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie jaarrond beschermd zijn (categorie 1 tot en met 4) en soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (categorie 5). Alle provincies hanteren een eigen lijst met (potentieel) jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen. Een overzicht van de soorten per provincie is weergegeven in bijlage 1.

In de provincie Friesland zal bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treden. In bijlage 1 is tevens de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten weergegeven. Voor de provincie Friesland wordt tevens de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten behandeld indien deze soorten worden verwacht.

In onderstaande alinea's worden de soorten met een jaarrond beschermd nest en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie behandeld. Daarnaast worden de soorten met potentieel jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen behandeld die kunnen voorkomen binnen het plangebied of de directe omgeving. Hierbij wordt afgewogen of er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die de jaarronde bescherming kunnen rechtvaardigen.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar jaarrond beschermde nesten binnen en rondom het plangebied. In de bomen rond het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Hierdoor kunnen nesten van de boomvalk, buizerd, ransuil, roek en sperwer uitgesloten worden. Er zijn geen geschikte hoge gebouwen met richels, palen of masten aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, waardoor de aanwezigheid van slechtvalk wordt uitgesloten. Er zijn geen geschikte natuurlijk stromende watergangen in (de omgeving) van het plangebied waardoor er geen geschikte broedlocatie is voor de grote gele kwikstaart. Ook zijn er geen nesten van de ooievaar aangetroffen.

Alle drie de schuren binnen het plangebied hebben openingen waardoor een kerkuil naar binnen zou kunnen. Echter is er uitvoerig gezocht naar sporen van de kerkuil zoals uilenballen en krijtsporen maar deze zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van de kerkuil kan hierdoor uitgesloten worden.

In alle drie de schuren is tevens gezocht naar mogelijke nesten van de huismus, deze zijn niet aangetroffen waardoor jaarrond beschermde nesten van de huismus binnen het plangebied uitgesloten kan worden. De woningen rondom het plangebied zijn wel door de aanwezigheid van pannendaken wel geschikt voor de huismus, maar ook voor de gierzwaluw. De aanwezigheid van de huismus en gierzwaluw kan daarom niet worden uitgesloten.

Nesten van aanvullende vogelsoorten welke met de intreding van de Omgevingswet beschermd worden, betreffen hoofdzakelijk koloniebroeders (aalscholver, blauwe reiger dwergstern, grote stern, grote zilverreiger, lepelaar, Noordse stern, purperreiger, stormmeeuw, zwarte stern en zwartkopmeeuw). Er zijn geen kolonies van deze soorten of aangetroffen bekend in of nabij het plangebied. Daarnaast worden enkele soorten welke in een bosrijke omgeving broeden mogelijk beschermd (draaihals, zwarte specht en raaf). De draaihals en zwarte specht broeden in grotere, uitgestrekte bossen, welke niet aanwezig zijn rond het plangebied. Er zijn geen brede, platte nesten van raaf waargenomen, waardoor de aanwezigheid van raaf wordt uitgesloten.

Tot slot worden de ringmus, huiszwaluw, torenvalk en zeearend mogelijk beschermd. Van de huiszwaluw en de zeearend zijn geen nesten aangetroffen, waardoor deze soorten uitgesloten kunnen worden. Ook kunnen jaarrond beschermde nesten van de torenvalk uitgesloten worden door het ontbreken van oude kraaiennesten, sporen (prooiresten, uitwerpselen), nestkasten of geschikte richels en nissen in gebouwen. De ringmus broedt in kleinschalig boomrijk cultuurlandschap. De ringmus broedt in natuurlijke holtes, in schuren, onder dakpannen en in nestkasten. Tijdens het veldbezoek is uitvoerig gezocht naar nesten van de ringmus, deze zijn niet aangetroffen. Wel zijn de woningen rondom het plangebied geschikt als broedlocatie van de ringmus. De aanwezigheid van de ringmus kan daardoor niet worden uitgesloten. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden nadat de Omgevingswet in werking is getreden, zijn er mogelijk negatieve effecten op de ringmus.

Consequenties van de ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de huismus, gierzwaluw en ringmus staan beschreven in paragraaf 4.2.

Mogelijk jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is in en rondom het plangebied gecontroleerd op nestlocaties van vogelsoorten waarvan nesten mogelijk jaarrond beschermd zijn. Er zijn geen nesten aangetroffen welke mogelijk in gebruik kunnen zijn door een vogelsoort met een mogelijk jaarrond beschermd nest. In de schuren is tevens uitvoerig gezocht naar nesten van de boerenzwaluw, deze zijn niet aangetroffen. Soorten als de pimpelmees en koolmees zouden wel in de houtwal of schuren tot broeden kunnen komen. De spreeuw zou onder de pannendaken van omliggende woningen tot broeden kunnen komen. Er gelden echter geen zwaarwegende ecologische redenen om deze soorten als jaarrond beschermd te beschouwen, gezien er voldoende alternatieve nestgelegenheden beschikbaar is in de omgeving. Voor deze soorten geldt daarom hetzelfde als voor 'algemene broedvogels'.

Algemene broedvogels

In en rondom het plangebied kunnen diverse algemene broedvogels tot broeden komen. Er zijn twee oude duivennesten aangetroffen in de houtwal. Daarnaast kunnen diverse duivensoorten ook tot broeden komen in de schuren. In en rondom de aanwezige sloten kunnen diverse watervogels tot broeden komen, in de bomen en bosschages rondom het plangebied soorten als merel, roodborst en vink. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan daarmee niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foerageergebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foerageergebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

De schuren in het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen door het ontbreken van een spouwmuur en doordat ze uit golfplaten bestaan. Hierdoor wordt het in de winter te koud en in de zomer te warm. Tevens ontbreken hierdoor genoeg wegkruipmogelijkheden. De aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuissoorten binnen het plangebied is uitgesloten. De bomen zijn gecontroleerd op holtes, scheuren en loshangend bast, deze zijn niet aangetroffen waardoor mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten ook uitgesloten kunnen worden.

In de omliggende woningen kunnen wel verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten aanwezig zijn. Er kunnen hier kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraam), laatvlieger, gewone grootoervleermuis en meervleermuis (geen paar) aanwezig zijn. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan daarmee niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten staan beschreven in paragraaf 4.2.

Vliegroutes

Er zijn diverse lijnvormige elementen rond het plangebied aanwezig welke dienst kunnen doen als vliegrouteondersteuning voor vleermuizen. Het kanaal de Schipsloot vormt hierbij mogelijk een essentiële vliegroute voor soorten als de watervleermuis en de meervleermuis. Het kanaal betreft mogelijk een essentiële vliegroute door het ontbreken van vergelijkbare alternatieve elementen. Overige lijnvormige elementen zoals de bomenrijen worden niet als essentieel geacht door de aanwezigheid van vergelijkbare lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen, watergangen en woningen, welke dezelfde richting op leiden. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute voor vleermuizen langs de Schipsloot kan niet uitgesloten worden.

Consequenties van de ingreep op essentiële vliegroutes voor vleermuizen staan beschreven in paragraaf 4.2.

Foerageergebied

De gehele omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief, vergelijkbaar gebied in de omgeving wordt de omgeving van het plangebied niet gezien als essentieel foerageergebied.

3.2.3 Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied enkele waarnemingen bekend zijn van één beschermde zoogdiersoort. Het gaat hier om de otter. Daarnaast is het plangebied geschikt als leefgebied van de wezel, hermelijn en bunzing. Deze zijn met de huidige wetgeving vrijgestelde soorten in Friesland. Echter verandert dit met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet, vermoedelijk januari 2024. De wezel, hermelijn en bunzing worden daarom meegenomen in onderhavig rapport.

Otter

Otters leven in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages, maar ook in kunstmatige holten. De nesten waar de jongen worden geworpen, liggen vaak in overstromingsvrije oeverholtes in een rustig gebied en worden regelmatig door de moeder verplaatst (Zoogdierverseniging, z.d.). De waarnemingen van de otter betreffen mestsporen nabij de Veenhoop op circa 2,5 kilometer ten westen van het plangebied. De watergangen rond het plangebied betreffen meer boerensloten en zijn van onvoldoende grootte met onvoldoende rust en dekking om als essentieel leefgebied voor de otter te dienen. De aanwezigheid van de otter binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan worden uitgesloten.

Kleine marterachtigen

Op het moment van schrijven zijn de wezel, hermelijn en bunzing nog vrijgestelde soorten in de provincie Friesland. Bij intreding van de Omgevingswet komt deze vrijstelling te vervallen. Doordat de planning van de werkzaamheden nog onbekend is worden deze soorten wel getoetst in onderhavige rapportage. De wezel, hermelijn en bunzing komen voor in een tal van biotopen. Belangrijk is de aanwezigheid van voldoende voedsel in de vorm van (woel)muizen en voldoende dekking, zoals bosschages, holen, takkenbulten, (lage) holle bomen en steenhopen. De bunzing graaft soms zelf een hol. De kleine marterachtigen hebben de voorkeur voor kleinschalige cultuurlandschappen, waarbij de wezel in drogere gebieden voorkomt dan de hermelijn en de bunzing. De bunzing komt daarnaast tevens voor in de buitenwijken van dorpen en steden (Zoogdierverseniging, z.d.). In het plangebied zijn diverse potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor zowel de wezel, hermelijn en bunzing. De schuren zijn toegankelijk en op het terrein liggen stapels betonblokken, stenen en hout. Daarnaast zijn er in de houtwal holen aanwezig welke ook als verblijfplaats kunnen dienen. De aanwezigheid van de wezel, hermelijn en bunzing in het plangebied kan niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op de wezel, hermelijn en bunzing staan beschreven in paragraaf 4.2.

Overige beschermde zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (walvisachtigen, gewone zeehond, grijze zeehond en walrus), grote waterrijke milieus met voldoende dekking en moerasgebieden, watergangen met een rijke oeverbegroeiing en onderwatervegetatie (bever, Noordse woelmuis, waterspitsmuis) aanwezig. Tevens zijn er geen bosrijke gebieden met voldoende voedsel (damhert, wild zwijn, edelhert, eekhoorn, wolf, ondergrondse woelmuis) aanwezig. Ten slotte valt het bekende verspreidingsgebied van de veldspitsmuis ver buiten het plangebied, waardoor deze soort tevens wordt uitgesloten. Ook valt het bekende verspreidingsgebied van meerdere soorten buiten het plangebied, enkele zoogdiersoorten (gewone hamster, hazelmuis, lynx, wilde kat en eikelmuis) komen van nature alleen in Zuid-Limburg voor, waardoor de aanwezigheid van deze beschermde zoogdiersoorten wordt uitgesloten.

De steenmarter is een vrijgestelde soort in de provincie Friesland. Het plangebied betreft geschikt leefgebied voor de steenmarter en door de vele rommelhoeken en toegankelijke schuren kunnen er

verblijfplaatsen van de steenmarter aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Voor de steenmarter geldt de zorgplicht.

Consequenties van de ingreep op de steenmarter staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.4 Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied één waarneming bekend is van een beschermde amfibiesoort. Het gaat hier om de heikikker.

Heikikker

De heikikker leeft voornamelijk in vochtige gebieden zoals laagvenen, moerassen en veenweidegebieden, maar ook in bijvoorbeeld heidegebieden. Als voortplantingswater kunnen poelen, vennen en smalle slootjes gebruikt worden, waarbij de heikikker voornamelijk in voedselarme, zure wateren voorkomt (BIJ12, 2017; RAVON, z.d.). Er is één waarneming bekend van de heikikker bij de Boombergumerpetten op circa 1,2 kilometer ten noorden van het plangebied (NDFF, 2018). De heikikker is een cultuurvliesende soort en wordt nauwelijks aangetroffen nabij infrastructuur en bebouwing. Rondom het plangebied is veel verstoring aanwezig door de woonwijken en wegen. Tevens heeft een deel van de watergangen beschoeiing en een deel van de watergangen was recentelijk geschoond. De watergangen rond het plangebied worden om deze redenen ongeschikt geacht als voortplantingswater van de heikikker. De aanwezigheid van de heikikker binnen de invloedssfeer van werkzaamheden is uitgesloten.

Overige beschermde amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn geen watergangen met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie aanwezig (boomkikker, knoflookpad, poelkikker). Tevens zijn er geen poelen, vennen of ondiepe watergangen (rugstreeppad) in de omgeving aanwezig, of watergangen in een bosrijke omgeving (kamsalamander), of de watergangen in de omgeving zijn breed, verbonden met andere watergangen en bevatten waarschijnlijk veel vis, waardoor dit ongeschikt habitat is voor overige beschermde amfibieënsoorten. De geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad, vinpootsalamander en vuursalamander komen daarnaast van nature alleen voor in Noord-Brabant en Zuid-Limburg, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde amfibieënsoorten wordt derhalve uitgesloten.

Vrijgestelde amfibieënsoorten

In de watergang rond het plangebied kunnen diverse vrijgestelde amfibieënsoorten worden verwacht in het plangebied zoals de bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander, echter zijn deze soorten vrijgesteld in de provincie Friesland. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Consequenties van de ingreep op potentiële aanwezige niet beschermde amfibieën soorten staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.5 Vissen

In de omgeving van het plangebied is geen marine habitat (houting, steur) of stromende rivieren, beken en meren met zuurstofrijk water aanwezig (beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal).

In de ruime omgeving (buiten de straal van 2,5 kilometer) zijn waarnemingen bekend van de grote modderkruiper (NDFF, z.d.). Het noordwestelijke en noordoostelijke deel van de watergang rond het plangebied heeft een ruige oeverbegroeiing en het plangebied is gelegen binnen het bekende

verspreidingsgebied van de grote modderkruiper. Om deze redenen kan de aanwezigheid van de grote modderkruiper niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op de grote modderkruiper staan beschreven in paragraaf 4.2.

Niet beschermde vissoorten

In de watergang rondom het plangebied kunnen tevens diverse niet beschermde vissoorten voorkomen zoals tiendoornige stekelbaars en zeelt. Hiervoor geldt de zorgplicht waarbij dieren niet opzettelijk mogen worden verwond of gedood.

Consequenties van de ingreep op potentieel aanwezige niet beschermde vissoorten staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.6 Libellen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied waarnemingen bekend zijn van drie beschermde libellensoorten. Het gaat hier om de gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en de sierlijke witsnuitlibel.

Gevlekte witsnuitlibel

De meeste gevlekte witsnuitlibellen zijn te vinden bij verlandingszones van laagveenmoerassen. Daarnaast kunnen ze voorkomen in bosplassen en verlandingszones van hoogveen- en heidevennen op de hoge zandgronden en randzones van hoogveen (Vlinderstichting, z.d.). De bekende waarnemingen van de gevlekte witsnuitlibel zijn afkomstig van de Boombergumerpetten ten noorden van het plangebied. In en rond het plangebied ontbreken laagveenmoerassen, bosplassen en hoogveen- en heidevennen. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van de gevlekte witsnuitlibel binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is uitgesloten.

Groene glazenmaker

De groene glazenmaker plant zich voort in sloten, plassen en petgaten met een dichte mat krabbenscheerplanten. De imago's houden zich op in de buurt van de voortplantingswateren (Vlinderstichting, z.d.). In en rond het plangebied is geen krabbenscheer waargenomen. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de groene glazenmaker binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is uitgesloten.

Sierlijke witsnuitlibel

De sierlijke witsnuitlibel plant zich voort in beschutte oevers van meren, veenplassen, vijvers en dode rivierarmen met een rijke onderwatervegetatie. De imago's houden zich op in de buurt van de voortplantingswateren (Vlinderstichting, z.d.). De bekende waarnemingen van de sierlijke witsnuitlibel zijn afkomstig van de Boombergumerpetten. In en rond het plangebied ontbreken beschutte oevers van meren, veenplassen, vijvers en dode rivierarmen met een rijke onderwatervegetatie. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van de sierlijke witsnuitlibel binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is uitgesloten.

Overige beschermde libellen

De meeste libellensoorten zijn sterk gebonden aan hun voorkeurshabitat, welke voor de meeste beschermde libellensoorten langs rivieren en beken (gaffellibel, rivierrombout, beekrombout, bosbeekjuffer, gewone bronlibel), laagveen en hoogveenmoerassen (hoogveenglanslibel) en vennen (gevekte glanslibel, speerwaterjuffer) ligt.

Enkele soorten behoeven zeer specifiek habitat, zoals voedselarme tot iets voedselrijkere vennen en bosplasjes met (vaak) waterlelies (oostelijke witsnuitlibel), laagveen en heldere, matig voedselrijke wateren met kniediep water en vegetatie van verticale stengels van lisdodde, riet, pijpenstrootje en holpijp (donkere waterjuffer), begroeide moerassige plaatsen en verlandingszones van matig voedselarme vennen en petgaten (Kempense heidelibel) of zonnige, vaak kalkrijke stroompjes en bronnen met rijke water- en oevervegetatie met bij voorkeur kleine watereppe (mercuurwaterjuffer). Waarnemingen van deze soorten zijn vaak afkomstig uit een specifieke geografische regio, zoals de Catspoele en Dellebuursterheide (oostelijke witsnuitlibel), de Weerribben en voorheen het Naardermeer (donkere waterjuffer) en zeer specifieke locaties in Limburg en voorheen Noord-Brabant en Overijssel (mercuurwaterjuffer). De Kempense heidelibel is van origine alleen bekend in de Kempen, echter heeft het verspreidingsgebied van de soort zich in de afgelopen jaren flink uitgebreid. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van beschermde libellensoorten uitgesloten.

3.2.7 Kevers

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied twee waarnemingen bekend zijn van een beschermde keversoort. Het gaat hier om de gestreepte waterroofkever.

Gestreepte waterroofkever

De gestreepte waterroofkever komt in Nederland met name voor in laagveengebieden in sloten van 1,5 tot 25 meter breed, met een waterdiepte van minimaal 40 centimeter. Bij voorkeur is de onderwatervegetatie goed ontwikkeld en is er niet te veel drijvende vegetatie en emergente vegetatie. De eieren worden afgezet op stengels van waterplanten en de larve verpopt in een holletje in de oever (EIS Nederland, z.d.). Er zijn twee waarnemingen van de gestreepte waterroofkever gedaan in de Schipsloot. Ten tijde van het veldbezoek was het zuidelijke deel van de watergang recentelijk geschoond, tevens is een deel van deze watergang beschoeid waardoor dit deel van de watergang geen geschikt leefgebied van de gestreepte waterroofkever betreft. Het noordoostelijke deel van de watergang is te smal en te ondiep om geschikt te zijn als leefgebied voor de gestreepte waterroofkever. De watergang ten noordwesten van het plangebied is mogelijk wel geschikt leefgebied voor de gestreepte waterroofkever. Hierdoor kan de aanwezigheid van de gestreepte waterroofkever niet uitgesloten worden.

Consequenties van de ingreep op de gestreepte waterroofkever staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.8 Reptielen

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (dikkopschildpad, Kemp's zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad), heide-, laag- en hoogveen- of duinengebieden met een rijke vegetatiestructuur (gladde slang, zandhagedis, adder, levendbarende hagedis), rijk begroeide watergangen met een natuurlijke oever (ringslang) of bosrijke gebieden en heideterreinen met dichte vegetatie (hazelworm) aanwezig. De muurhagedis komt van nature alleen voor op de oude stadsmuren van Maastricht, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde reptielensoorten wordt derhalve uitgesloten.

3.2.9 Vlinders

De meeste vlindersoorten zijn sterk gebonden aan het voorkeurs habitat, vaak in natuurgebieden, en zijn afhankelijk van de aanwezigheid van waardplanten. Tevens zijn er van veel soorten slechts enkele, geïsoleerde populaties bekend, of komen deze alleen voor in een specifieke regio in Nederland, als

(Zuid) Limburg (donker pimperlblauwtje, bruin dikkopje, spiegeldikkopje), de Weerribben (grote vuurvlieder), de Veluwe (bosparelmoervlieder, kleine heivlieder, grote parelmoervlieder), Waddeneilanden (grote parelmoervlieder) of de Moerputten in Noord-Brabant (pimperlblauwtje).

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een natuurgebied met hoogveen, vennen en moeras (veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlieder, veenhooibeestje), kruidenrijke schrale graslanden (veldparelmoervlieder, zilveren maan, kommavlieder, aardbeivlieder), vochtige loofbossen (grote weerschijnvlieder, kleine ijsvogelvlieder, bruine eikenpage), heide of duinen (duinparelmoervlieder, gentiaanblauwtje, aardbeivlieder), waar diverse beschermde vlindersoorten kunnen voorkomen. Van de soorten die tevens buiten natuurgebieden worden waargenomen, zoals sleedoorpage, teunisbloempijlstaart, iepenpage en grote vos, zijn geen waarden- en planten waargenomen binnen en rond het plangebied. Tot slot zijn enkele beschermde vlindersoorten reeds verdwenen uit Nederland (tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje en moerasparelmoervlieder), of worden sporadisch waargenomen als dwaalgast (apollovlieder en boszandoog). De aanwezigheid van deze beschermde vlindersoorten wordt daarmee uitgesloten.

3.2.10 Haften

Er is één haftensoort beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de oeveraas, welke van nature voorkwam in de rivieren in Nederland, maar echter rond 1900 verdwenen is uit Nederland. De aanwezigheid van de oeveraas wordt daarmee uitgesloten.

3.2.11 Weekdieren

Er zijn twee weekdiersoorten beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de Bataafse stroommossel en de platte schijfhoren. De Bataafse stroommossel is reeds verdwenen uit Nederland. De platte schijfhoren komt voor in een groot deel van Nederland en leeft in zoete, heldere en schone wateren met een rijke vegetatie. De platte schijfhoren is niet bekend in de wijde omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van de platte schijfhoren wordt uitgesloten op basis van bekende verspreidingsgegevens.

3.2.12 Kreeftachtigen

De enige beschermde kreeftachtige is de Europese rivierkreeft. Van nature kwam deze soort voor in de stroomgebieden langs de grotere rivieren. Tegenwoordig is er nog één populatie bekend van de Europese rivierkreeft op een landgoed nabij Arnhem. Het plangebied bevindt zich niet in de nabijheid van dit landgoed, waardoor de aanwezigheid van beschermde kreeftachtigen kan worden uitgesloten.

3.2.13 Vaatplanten

De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het riviereengebied, de duinen langs de westkust, Waddeneilanden of in het heuvelland van Zuid-Limburg. Enkele plantensoorten groeien echter wel op stikstofrijke en bemeste bodems (o.a. brave hendrik, kruipend moerasscherm, brede wolfsmelk, dreps, korensla, naakte lathyrus, scherpkruid, smalle raai en wolfskers), maar komen alleen voor op specifieke geografische locaties zoals in Zuid-Limburg, of hebben andere eisen zoals een vochtige groeiplaats, specifieke bodemsoort of schaduw. Tevens verspreiden de meeste beschermde plantensoorten zich slecht, waardoor er vaak enkele geïsoleerde populaties bekend zijn.

3.2.14 Exoten

Reuzenberenklauw

Bij de houtwal aan de oostzijde van het plangebied is reuzenberenklauw aangetroffen (3.1 en 3.2). Deze soort hoort van oorsprong niet thuis in de Nederlandse natuur en kan zich zeer sterk uitbreiden, waarbij deze inheemse flora en fauna kan verdringen. Sinds 2017 staat de plant op de Unielijst van invasieve exoten (EU-verordening 1143/2014). Hierdoor mag de plant niet meer worden verhandeld, tevens hebben EU-lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen of zo te beheren dat verspreiding wordt voorkomen. De te nemen vervolgstappen voor de reuzenberenklauw worden behandeld in paragraaf 5.5.

Afbeelding 3.1. Locatie van de reuzenberenklauw (blauw) en Japanse duizendknoop (oranje) in het plangebied (rood) (bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 3.2. Reuzenberenklauw in het plangebied.

Japane duizendknoop

In het plangebied is de Japane duizendknoop aangetroffen (zie afbeelding 3.1 en 3.3). De Japane duizendknoop is één van de meest invasieve exoten in Nederland en is lastig te bestrijden. De plant kan zorgen voor schade aan funderingen en rioleringen en verdringt andere, inheemse planten. De te nemen vervolgstappen voor de Japane duizendknoop worden behandeld in paragraaf 5.6

Afbeelding 3.3. Japane duizendknoop in het plangebied.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Onderstaand wordt gebruik gemaakt van de term "verstoringzone". Deze term heeft betrekking tot de invloedssfeer welke is bepaald op de verwachte maximale verstoring die de onderhavige werkzaamheden mogelijk hebben op aanwezige natuurwaarden. Hierbij is rekening gehouden met tussenliggende elementen, visuele verstoring, verstoring door geluid, en verstoring door trillingen. De verstoringzone is per mogelijk aanwezige soort op basis van expert judgement bepaald aan de hand van deze verstoringseffecten en omgevingsfactoren, alsmede de gevoeligheid van de betreffende soort op basis van ecologie.

Tabel 4.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrictlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)	Huismus, gierzwaluw en ringmus.	3.1	Potentieel.
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1	Potentieel.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten en essentiële vliegroute.	3.5	Potentieel.
Overige zoogdieren	Kleine marterachtigen.	3.10	Potentieel.
Vissoorten	Grote modderkruiper.	3.10	Potentieel.
Kevers	Gestreepte waterroofkever.	3.5	Potentieel.
Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën.	Diverse soorten.	Zorgplicht	Waarschijnlijk.
Steenmarter	Steenmarter.	Zorgplicht	Potentieel.

Exoten	Reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop.	n.v.t.	Aanwezig.
---------------	--	--------	-----------

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

De woningen rondom het plangebied kunnen geschikte nestgelegenheden bieden voor de huismus, gierzwaluw en ringmus. Deze nesten zullen niet verwijderd worden maar er kan wel verstoring optreden door de werkzaamheden. Bij de woningen is reeds verstoring aanwezig door verkeer waar de vogels aan gewend zijn. Echter betreffen de huidige werkzaamheden andere type werkzaamheden (slopen en bouwen van schuren en woningen) waardoor verstoring van actieve broedgevallen kan optreden. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.1 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Algemene broedvogels

Binnen en rond het plangebied kunnen meerdere algemene broedvogels tot broeden komen. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden, worden mogelijk aanwezige broedende vogels rond het plangebied verstoord en hun nesten vernietigd. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.2 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Vleermuizen

De woningen rondom het plangebied kunnen kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraam), laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis (geen paar) aanwezig zijn. Het kanaal de Schipsloot vormt mogelijk een essentiële vliegroute voor soorten als de watervleermuis en de meervleermuis. Deze mogelijke verblijfplaatsen en vliegroute worden niet aangetast ten behoeve van de werkzaamheden. Wel kan er, indien 's avonds of 's nachts wordt gewerkt gedurende de actieve periode voor vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober), lichtverstoring door het gebruik van bouwverlichting optreden. Hierdoor kunnen mogelijk aanwezige vleermuizen gedesoriënteerd raken. Ten gevolge daarvan kan het functioneren van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verminderen. Een dergelijk effect is in strijd met de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.3 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Kleine marterachtigen

In het plangebied zijn diverse potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor zowel de wezel, hermelijn en bunzing. De schuren zijn toegankelijk en er liggen op het terrein stapels betonblokken, stenen en hout. Daarnaast zijn er in de houtwal holen aanwezig welke ook als verblijfplaats kunnen dienen. Wanneer de schuren gesloopt worden en het plangebied bouwrijp gemaakt wordt, kunnen mogelijke verblijfplaatsen verdwijnen. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.4 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Grote modderkruiper

In de ruime omgeving (buiten de straal van 2,5 kilometer) zijn waarnemingen bekend van de grote modderkruiper (NDFP, z.d.). Het noordwestelijke en noordoostelijke deel van de watergang rond het plangebied heeft een ruige oeverbegroeiing en het plangebied ligt in het bekende verspreidingsgebied van de grote modderkruiper. Om deze redenen kan de aanwezigheid van de grote modderkruiper niet

worden uitgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt een toegangsweg gerealiseerd via de zuidzijde van het plangebied. Hiervoor wordt een watergang gedeeltelijk gedempt. Dit deel van de watergang was op het moment van het veldbezoek niet geschikt als leefgebied van de grote modderkruiper doordat het recentelijk geschoond was en doordat een deel van de oever beschoeid is. Deze watergang staat in verbinding met de watergang welke wel geschikt is (noordoostzijde en noordwestzijde). Ook kan de watergang weer geschikt worden voor de grote modderkruiper wanneer de oever- en waterplanten terug zijn gegroeid. Door het aanleggen van de toegangsweg wordt een deel van het potentiële leefgebied van de grote modderkruiper afgesloten van overige watergangen. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.5 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Gestreepte waterroofkever

De watergang ten noordwesten van het plangebied betreft mogelijk geschikt leefgebied voor de gestreepte waterroofkever. Hierdoor worden met de werkzaamheden mogelijk waterplanten verwijderd of aangetast waar de gestreepte waterroofkever zijn eieren in legt. De voortplantingsperiode loopt van eind mei tot begin oktober. De planning voor de werkzaamheden is nog onbekend. Wanneer de werklocaties voortplantingslocaties betreffen van deze soort dan gaan deze mogelijk verloren door de beoogde werkzaamheden en worden mogelijk aanwezige eieren op waterplanten en poppen in de oever mogelijk gedood. Dit is een overtreding op de Wet natuurbescherming waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.6 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

De watergangen rond het plangebied kunnen potentieel algemene amfibie- en vissoorten bevatten, zoals bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en tiendoornige stekelbaars. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Om te voorkomen dat er vissen en amfibieën gedood worden dienen de vervolgstappen in paragraaf 5.7 te worden aangehouden.

Steenmarter

Het plangebied betreft geschikt leefgebied voor de steenmarter. Door de werkzaamheden kunnen mogelijke verblijfplaatsen verloren gaan. De steenmarter is een vrijgestelde soort in de provincie Friesland, echter geldt voor deze soort nog wel de zorgplicht waardoor de vervolgstappen in paragraaf 5.8 aangehouden dienen te worden.

Exoten

In het plangebied zijn de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop waargenomen. Beide soorten betreffen invasieve exoten doordat ze inheemse soorten verdringen. De Japanse duizendknoop kan zorgen voor schade aan funderingen en rioleringen. De te nemen vervolgstappen voor de reuzenberenklauw worden behandeld in paragraaf 5.9

5 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk worden de vervolgstappen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgstappen kunnen bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgstap kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een specifieke werkwijze worden omschreven waardoor negatieve effecten worden voorkomen en de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing.

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)	Huismus, gierzwaluw en ringmus.	3.1	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1	Waarschijnlijk.	Specifieke werkwijze.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten en essentiële vliegroute.	3.5	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Overige zoogdieren	Kleine marterachtigen	3.10	Mogelijk.	Specifieke werkwijze of Nader onderzoek.
Vissoorten	Grote modderkruiper	3.10	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Kevers	Gestreepte waterroofkever	3.5	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Niet beschermde vissen of vrijgestelde vissen en amfibieën	Diverse soorten	Zorgplicht	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Steenmarter	Steenmarter	Zorgplicht	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Exoten	Reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop		Aanwezig.	Specifieke werkwijze.

5.1 Jaarrond beschermde nesten; specifieke werkwijze

De woningen rondom het plangebied kunnen geschikte nestgelegenheden bieden voor de huismus, gierzwaluw en ringmus. Deze nesten zullen niet verwijderd worden maar er kan wel verstoring optreden door de werkzaamheden. Bij de woningen is reeds verstoring aanwezig door verkeer waar de vogels aan gewend zijn. Echter betreffen de huidige werkzaamheden andere type werkzaamheden (slopen en bouwen van schuren en woningen) waardoor verstoring van actieve broedgevallen kan optreden. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming.

Daarom wordt geadviseerd om de meest versturende werkzaamheden zoals het slopen van de bebouwing en het heien buiten het broedseizoen van de huismus, gierzwaluw en ringmus uit te voeren (maart tot en met augustus).

Indien dit niet mogelijk is dient er een ecooloog bij de start van het slopen en het heien aanwezig te zijn zodat ter plaatse bepaald kan worden of werkzaamheden te verstrend zijn. Het risico bestaat dat het plangebied niet vrijgegeven wordt en dat werkzaamheden uitgesteld worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

Indien dit ook niet mogelijk is dient er nader onderzoek naar de huismus, gierzwaluw en ringmus uitgevoerd te worden.

5.2 Algemene broedvogels; specifieke werkwijze

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen:

Broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden moeten voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Dit kan op verschillende manieren.

- Door het verwijderen van bomen en struiken kunnen diverse soorten zangvogels buiten het plangebied gehouden worden;
- Door het kort maaien en kort houden van de (oever)vegetatie (waaronder bijvoorbeeld rietkragen maar ook pitruspollen) is er geen nestgelegenheid voor watervogels zoals meerkoet, waterhoen en wilde eend.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen:

- Het plan- en verstoringsgebied dient eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

Bovengenoemde preventieve maatregelen kunnen alleen worden toegepast indien deze niet van invloed zijn op de andere (mogelijk aanwezige) beschermde natuurwaarden.

5.3 Vleermuizen; specifieke werkwijze

De woningen rondom het plangebied kunnen kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraam), laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis (geen paar) aanwezig zijn. Het kanaal de Schipsloot vormt mogelijk een essentiële vliegroute voor soorten als de watervleermuis en de meervleermuis. Deze mogelijke verblijfplaatsen en vliegroute worden niet aangetast ten behoeve van de werkzaamheden. Wel kan er, indien 's avonds of 's nachts wordt gewerkt gedurende de actieve periode voor vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober), lichtverstoring door het gebruik van bouwverlichting optreden. Hierdoor kunnen mogelijk aanwezige vleermuizen gedesoriënteerd raken. Ten gevolge daarvan kan het functioneren van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en vliegroute verminderen. Een dergelijk effect is in strijd met de Wet natuurbescherming.

Om effecten van lichtuitstraling te voorkomen wordt geadviseerd om, indien verlichting wordt gebruikt, deze weg te draaien van bebouwing en watergangen. Dit is zeker noodzakelijk in de schemer en nacht (van 1 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonopkomst) gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober). Dit houdt in dat de verlichting naar beneden gericht dient te zijn en zo min mogelijk naar de omgeving mag uitstralen. Indien deze werkwijze wordt aangehouden, is een effect op verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen uitgesloten.

5.4 Kleine marterachtigen; specifieke werkwijze of nader onderzoek

In het plangebied zijn diverse elementen aanwezig waar zich verblijfplaatsen van de hermelijn, wezel en bunzing kunnen bevinden. Op het moment van schrijven zijn deze soorten nog vrijgesteld in de provincie Friesland. Bij intreding van de Omgevingswet vervalt deze vrijstelling (januari 2024). Door de werkzaamheden zullen deze mogelijke verblijfplaatsen van de hermelijn, wezel en bunzing aangetast worden. Indien de werkzaamheden starten vanaf 2024 (intreding Omgevingswet) dient nader onderzoek gedaan te worden naar mogelijke verblijfplaatsen van de hermelijn, wezel en bunzing in het plangebied.

Indien de werkzaamheden starten voor 2024 geldt de zorgplicht voor de hermelijn, wezel en bunzing. Om te voldoen aan de zorgplicht dienen de sloopwerkzaamheden uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (15 maart tot en met augustus). Daarnaast dient er rustig in één richting op gewerkt te worden zodat dieren de kans krijgen om te vluchten.

Indien de werkzaamheden starten na 2024, dient nader onderzoek naar kleine marterachtigen te worden uitgevoerd. Het nader onderzoek naar kleine marterachtigen kan gedaan worden door het plaatsen van cameravallen en struikrovers (camera's in een buis met lokstof). Op basis van de oppervlakte van het plangebied en omdat er verblijfplaatsen van meerdere soorten kunnen zijn, dienen er minimaal twee struikrovers en twee cameravallen te worden ingezet. In de periode van maart tot en met augustus dient de apparatuur zes weken te worden geplaatst. Buiten deze periode is een onderzoeksperiode van 12 weken noodzakelijk.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied of dat aannemelijk is dat verblijfplaatsen aanwezig zijn (en deze worden aangetast en/of de functionaliteit ervan wordt verstoord ten gevolge van de werkzaamheden) van één of meerdere soorten, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Deze ontheffing wordt mogelijk verleend als in ieder geval buiten de kwetsbare periode (15 maart tot en met augustus) wordt gewerkt of voor aanvang van deze periode het terrein ongeschikt gemaakt wordt. Tevens dienen compenserende maatregelen getroffen te worden door elders nieuw leefgebied te creëren. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat kleine marterachtigen afwezig zijn, dan zijn er geen belemmeringen meer vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soortgroep.

5.5 Grote modderkruiper; specifieke werkwijze

De grote modderkruiper kan mogelijk aanwezig zijn in de watergang rondom het plangebied. Door het aanleggen van de toegangsweg wordt een deel van het potentiële leefgebied van de grote modderkruiper afgesloten van overige watergangen. Een dergelijk effect is in strijd met de Wet natuurbescherming. Dit kan voorkomen worden door een dam met duiker constructie aan te leggen voor de toegangsweg waardoor de watergangen met elkaar in verbinding blijven. De werkzaamheden voor het aanleggen van de toegangsweg dienen buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de grote modderkruiper plaats te vinden (werk buiten maart tot en met augustus). Daarnaast dient er bij het aanleggen van de dam voor gezorgd te worden dat het slib van het te dempen deel in delen van de watergang worden gedeponeerd zodat eventuele aanwezige individuen niet bedolven worden. Dit dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundig ecooloog.

Indien dit niet mogelijk is dient er nader onderzoek naar de grote modderkruiper plaats te vinden.

5.6 Gestreepte waterroofkever; specifieke werkwijze

De watergangen waar de toegangsweg gerealiseerd dient te worden betreft mogelijk leefgebied van de gestreepte waterroofkever. Met de werkzaamheden worden mogelijk waterplanten verwijderd of aangetast waar de gestreepte waterroofkever zijn eieren in legt. De voortplantingsperiode van de gestreepte waterroofkever loopt van eind mei tot begin oktober. De werkzaamheden voor het aanleggen van de toegangsweg dienen buiten deze voortplantingsperiode plaats te vinden om een negatief effect op deze soort te voorkomen.

Indien er toch gewerkt dient te worden binnen deze kwetsbare periode, dan is nader onderzoek naar de aanwezigheid van de soort nabij de werklocaties noodzakelijk om uit te sluiten dat deze aanwezig is of niet.

De meest nauwkeurige methode om de aanwezigheid van de gestreepte waterroofkever aan te tonen is middels fuikenonderzoek. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode van eind april tot begin juni en van half augustus tot eind september. Per locatie is het aan te raden minimaal twee fuiken te plaatsen. Er wordt lokaas geplaatst in de fuik (kippenlever). De fuiken kunnen 's avonds geplaatst worden waarna de volgende ochtend de fuiken geleegd worden. Mocht er gestreepte waterroofkever aangetroffen worden, dan is het niet mogelijk om te werken binnen de kwetsbare periode. Mochten er geen gestreepte waterroofkevers aangetroffen worden dan zijn er voor de gestreepte waterroofkever geen beperkingen meer voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

5.7 Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën; specifieke werkwijze

In de watergangen rond het plangebied komen waarschijnlijk niet beschermde of vrijgestelde vis- en amfibieënsoorten voor. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Mitigerende maatregelen zijn nodig zodat de werkzaamheden doorgang kunnen vinden. Bij het aanleggen van de dam voor de toegangsweg wordt daarom geadviseerd om werkzaamheden zoveel mogelijk in de maanden september en oktober uit te voeren doordat dan na de voortplantingsperiode en voor de winterrust van amfibieën gewerkt wordt. Werk in ieder geval bij een watertemperatuur boven de 5°C en wanneer er geen ijsvorming is. Er dient langzaam, in één richting gewerkt te worden, richting delen van de sloot die niet aangetast zullen worden. Hierdoor kunnen dieren de werkzaamheden ontvluchten. Daarnaast dient er een duikerbuis aangelegd te worden in de dam zodat de watergang in verbinding blijft staan met andere watergangen.

5.8 Steenmarter; specifieke werkwijze

De steenmarter kan mogelijk verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Daarom dient de bebouwing en de stapels met puin buiten de kwetsbare periode van de steenmarter verwijderd te worden. De kwetsbare periode van de steenmarter loopt van maart tot en met juli.

5.9 Exoten

Reuzenberenklauw

Er dient voorkomen te worden dat de reuzenberenklauw zicht uitbreidt of zich elders vestigt. Daarom dient er zorgvuldig omgegaan te worden met het restafval, inclusief de grond die afgegraven wordt. De volgende maatregelen worden daarom geadviseerd.

- Maaimachines moeten schoon zijn en vrij van zaden van reuzenberenklauw.
- Grond met worteldelen of zaden van reuzenberenklauw afvoeren via een gecertificeerde verwerker.
- Bloemschermen met onrijp zaad afvoeren om (nood)rijping zaad te voorkomen. Afvoer via BVOR gecertificeerde verwerker of restafval.
- Na het werken in een gebied met reuzenberenklauw er zorg voor dragen dat gereedschappen, machines, voertuigen en schoenzolen goed gereinigd worden om verspreiding van zaad te voorkomen.

Japanse duizendknoop

Er zijn verschillende methodes die gebruikt worden om de Japanse duizendknoop te bestrijden. Het is echter een lastige soort om goed te bestrijden en vaak is een nacontrole van enkele jaren noodzakelijk om er zeker van te zijn dat er geen besmetting meer aanwezig is. Veel methodes worden nog onderzocht op hoe effectief deze zijn en er is momenteel geen perfecte bestrijding voor je Japanse duizendknoop. In het geval van nieuwbouw, waarbij met besmette grond gewerkt wordt, is het zeer belangrijk om de Japanse duizendknoop te bestrijden voordat aan de nieuwbouw begonnen wordt.

Het afgraven van de grond tot er geen wortelstokken meer zichtbaar zijn en de grond vervolgens zeven is een effectieve methode (98-100%), mits er minimaal drie jaar lang erna gemonitord wordt (Boosten et al., 2022; Afgraven en Zeven, z.d.). Tevens dient deze methode zeer zorgvuldig uitgevoerd te worden om het beste resultaat te behalen. De volgende werkwijze dient gevolgd te worden:

Als eerste dienen de groeilocaties gemarkeerd te worden, met bijvoorbeeld palen of vlaggen. De markering dient geplaatst te worden op minimaal drie meter van de dichtstbijzijnde plant. Het werkterrein dient afgesloten te worden doormiddel van bouwhekken, om verdere verspreiding te voorkomen. De graafmachines en overige werkvoertuigen dienen alleen op gesloten verharding of rijplaten te rijden. Tevens dient de besmette grond alleen op een verharde ondergrond of rijplaten geplaatst te worden en mag deze niet in contact komen met de ondergrond. Graaf de grond af tot ongeveer 1-1,5 meter diepte, waarbij de beste methode is om elke keer 30 centimeter diep te graven en te controleren op wortelstokken. Wanneer er geen wortelstokken meer zichtbaar zijn, wordt aangeraden om nogmaals 30 centimeter af te graven. Vervolgens dient de grond gezeefd te worden doormiddel van een trommel- of vlakzeef met een zeeffractie van 1-2 centimeter. De besmette grond met Japanse duizendknoop moet afgevoerd worden door een erkende verwerker. De schone grond kan weer gebruikt worden. Al het gebruikte materiaal dient vervolgens goed schoongemaakt te worden voordat deze het terrein verlaten. Dit schoonmaken dient te gebeuren op een verharde ondergrond en dit dient ook afgevoerd te worden met de duizendknoopresten.

Na het afgraven en zeven is het belangrijk om nazorg toe te passen. Dit om er zeker van te zijn dat de duizendknoop goed bestreden is of om op tijd in te grijpen wanneer er toch besmetting overblijft. De

nazorg wordt gedaan door drie jaar lang na afronding van de werkzaamheden elk groeiseizoen (mei t/m september) een nacontrole te doen op jonge scheuten. Wanneer aangetroffen dienen deze jonge scheuten handmatig te worden verwijderd, inclusief de wortels. Als er gedurende drie jaar geen nieuwe scheuten worden aangetroffen, kan er met zekerheid vastgesteld worden dat de Japanse duizendknoop effectief op deze locatie is bestreden.

6 Conclusie

In opdracht van Kuin Vastgoedontwikkeling heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soortbescherming uitgevoerd aan een perceel gelegen aan de Doarpstrjitte tussen huisnummer 1 en 2, te Nij Beets, gemeente Opsterland, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens een aantal schuren te slopen en op het perceel 23 nieuwbouwwoningen te realiseren. De QuickScan is uitgevoerd om eventuele strijdigheden van de beoogde werkzaamheden en de toekomstige situatie met de Wet natuurbescherming op te sporen. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

Uit de QuickScan is gebleken dat er mogelijk negatieve effecten zijn op jaarrond beschermde nesten van huismus, gierzwaluw en ringmus, algemene broedvogels, verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten, essentiële vliegrouete voor vleermuizen, kleine marterachtigen, grote modderkruiper, gestreepte waterroofkever en niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Daarnaast zijn er twee invasieve exoten waargenomen binnen het plangebied, de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop.

Afhankelijk van wanneer de werkzaamheden starten (voor of na intreding van de Omgevingswet) dient mogelijk nader onderzoek naar kleine marterachtigen uitgevoerd te worden (zie paragraaf 5.4). Voor jaarrond beschermde nesten van de huismus, gierzwaluw en ringmus geldt dat de meest versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is dient er een controle uitgevoerd te worden of nader onderzoek (zie paragraaf 5.1). Voor algemene broedvogels, verblijfplaatsen en essentiële vliegrouete van vleermuizen, grote modderkruiper, gestreepte waterroofkever, steenmarter en niet beschermde of vrijgestelde vis- en amfibieënsoorten dienen de specifieke werkwijzen als beschreven in hoofdstuk 5 opgevolgd te worden.

Daarnaast zijn er in het plangebied twee invasieve exoten aangetroffen, de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop. Voor deze soorten geldt tevens een specifieke werkwijze, beschreven in paragraaf 5.9.

Als ecologisch adviesbureau raden wij bij bouwprojecten altijd aan om natuurinclusief te bouwen. Dit kan onder andere door geen gebruik te maken van vogelschroot of deze enkele pannen hoger aan te brengen. Hierdoor blijven pannendaken geschikt als broedlocatie voor huismus. Door ruimte te laten tussen kantpannen en de gevel ontstaat er een ingang voor vleermuizen en gierzwaluwen om toegang tot een verblijf- of nestplaats te verkrijgen. Daarnaast zijn er tal van mogelijkheden om inbouwkasten/stenen en aangepaste dakpannen in te bouwen in de nieuwe situatie waarbij er geschikte nestlocaties en verblijfplaatsen worden gecreëerd voor (beschermde) soorten. Wilt u advies over de mogelijkheden binnen uw project, dan kunnen wij u daarover adviseren.

Gorredijk, november 2023.
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 4 oktober 2023.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina libellen. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/libellen>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina vlinders. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>
- FLORON (z.d.). Verspreidingsatlas vaatplanten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>
- Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie

Provincie Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Utrecht en Groningen*

Tabel 1. Jaarrond beschermde nesten in de provincies Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Drenthe, Utrecht en Groningen*.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiswaluw	5	Zwarte specht	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4: vogels die ieder jaar terug keren naar specifiek nest.

Categorie 5: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Vogels met een categorie 5 jaarrond beschermd nest worden alleen als jaarrond beschermd beschouwd wanneer hier een ecologisch zwaarwegende reden voor geldt.

*De provincie Groningen heeft met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming in 2017 gesteld dat er geen vaste lijst met jaarrond beschermde nesten wordt gehanteerd in de provincie Groningen, maar dat jaarronde bescherming afhankelijk is van de essentie van een nest. Wel erkent de provincie Groningen de lijsten van andere bevoegde gezagen. Om deze reden wordt de meest frequent gebruikte lijst jaarronde beschermde nesten gehanteerd en worden overige soorten met een essentieel nest toegevoegd indien van toepassing.

Provincie Drenthe

Tabel 2. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Drenthe.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Sperwer	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Steenuil	1	Boerenzwaluw	5
Boomvalk	4	Wespendief	4	Buizerd	5
Bosuil	3	Zeearend	4	Gekraagde roodstaart	5
Draaihals	4	Zwarte specht	3	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Zwarte stern	2	Ijsvogel	5
Grote gele kwikstaart	3	Zwarte wouw	4	Kleine bonte specht	5
Havik	4			Kokmeeuw	5
Huismus	2			Kraanvogel	5
Huiszwaluw	2			Middelste bonte specht	5
Kerkuil	3			Oeverzwaluw	5
Oehoe	3			Paapje	5
Raaf	3			Ruigpootuil	5
Ransuil	4			Scholekster	5
Ringmus	2			Spreeuw	5
Rode wouw	4			Torenvalk	5
Roek	2			Visdief	5
Slechtvalk	3			Wilde zwaan	5

Categorie 1: nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (steenuil).

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4: vogels die ieder jaar terug keren naar specifiek nest en niet tot nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel om zich elders te vestigen. Vogels met een categorie 5 jaarrond beschermd nest worden alleen als jaarrond beschermd beschouwd wanneer hier een ecologisch zwaarwegende reden voor geldt.

Provincie Limburg

Tabel 3. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Limburg.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	2	Bijeneter	4
Boomvalk	3	Blauwe reiger	4
Bosuil	2	Buizerd	4
Gierzwaluw	2	Draaihals	4
Grote gele kwikstaart	2	Grauwe klauwier	4
Havik	3	Grutto	4
Huismus	2	Ijsvogel	4
Huiszwaluw	2	Kramsvogel	4
Kerkuil	1	Kwartelkoning	4
Oehoe	1	Oeverzwaluw	4
Ooievaar	2	Paapje	4
Raaf	3	Ringmus	4
Ransuil	3	Roerdomp	4
Rode wouw	3	Sperwer	4
Roek	1	Spotvogel	4
Slechtvalk	2	Visdief	4
Steenuil	1	Wulp	4
Torenvalk	3	Zomertortel	4
Wespendief	3	Zwarte specht	4
Zwarte wouw	3		

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of ieder jaar terugkeert naar specifiek nest.

Categorie 4: vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel is om elders een nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Provincie Overijssel

Tabel 4. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Overijssel.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5
Boomvalk	4	Bonte vliegenvanger	5
Bosuil	3	Boomklever	5
Buizerd	4	Boomkruiper	5
Gierzwaluw	2	Draaihals	5
Grote gele kwikstaart	3	Gekraagde roodstaart	5
Havik	4	Glanskop	5
Huismus	2	Grauwe vliegenvanger	5
Huiswaluw	2	Groene specht	5
Kerkuil	3	Grote bonte specht	5
Oehoe	3	Grutto	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Raaf	4	Kleine bonte specht	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Roek	2	Middelste bonte specht	5
Slechtvalk	3	Oeverwaluw	5
Sperwer	4	Ringmus	5
Steenuil	1	Spreeuw	5
Torenvalk	4	Tapuit	5
Wespendief	4	Tureluur	5
Zeearend	4	Veldleeuwerik	5
Zwarte specht	3	Wulp	5
Zwarte wouw	4	Zomertortel	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terug keren naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen.

Provincie Flevoland

Tabel 5. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Flevoland.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenzwaluw	3	Blauwe reiger	5b	Oeverzwaluw	5b
Bosuul	4	Boomvalk	5a	Ooievaar ¹	5a
Gierzwaluw	2	Buizerd	5a	Raaf	5a
Grote gele kwikstaart	3	Draaihals	5b	Rode wouw	5a
Huismus	2	Groene specht	5b	Sperwer	5a
Kerkuil ²	1	Grote bonte specht	5b	Spreeuw	5b
Ransuil	4	Havik	5a	Tapuit	5b
Roek	2	Huiszwaluw	5b	Wespendief	5a
Slechtvalk	3	IJsvogel	5b	Zeearend	5a
Steenuil	1	Kleine bonte specht	5b	Zwarte specht	5b
Torenvalk	3	Middelste bonte specht	5b	Zwarte wouw	5a
		Oehoe	5a		

¹) Wanneer een ooievaarsnest in een hoogspanningsmast vanwege werkzaamheden moet worden weggehaald of verplaatst, dan kan dat buiten de periode dat er eieren/jongen aanwezig zijn, zonder ontheffing. Er dient na uitvoering van de werkzaamheden een gelijk aantal vervangende nesten in de hoogspanningsmast te worden aangeboden binnen hetzelfde territorium.

²) In het geval dat een kerkuilenkast binnen een erf wordt verplaatst buiten de periode dat er jongen aanwezig zijn, dan hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits onder begeleiding van een deskundige.

Categorie 1: nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5a: in beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale staat van instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn.

Categorie 5b: in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Provincie Friesland

Tabel 6. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland (tot inwerkingtreding omgevingswet).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	Ijsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverzwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiszwaluw	5	Zwarte specht	5

Uit een conceptversie omgevingsverordening van 2021 blijkt dat mogelijk met ingang van de omgevingsverordening in de provincie Fryslân een nieuwe lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treedt, deze is echter nog niet definitief gemaakt en daarom nog niet geldig. Ook is het mogelijk dat deze lijst nog wijzigt of aan bepaalde voorwaarden verbonden is. In onderstaande tabel is opgenomen welke soorten met ingang van de omgevingsverordening jaarrond beschermd zijn in de provincie Fryslân.

Tabel 7. Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland vanaf inwerkingtreding omgevingswet (mogelijk vanaf 2023).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Ransuil	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Ringmus	2	Blauwe kiekendief	5
Boomvalk	4	Roek	2	Boerenwaluw	5
Bosuil	3	Slechtvalk	3	Bontbekplevier	5
Buizerd	4	Sperwer	4	Eider	5
Draaihals	4	Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Dwergstern	2	Stormmeeuw	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Torenvalk	3	Grote mantelmeeuw	5
Grote gele kwikstaart	3	Wespendief	4	Grutto	5
Grote stern	2	Zeearend	4	Kleine bonte specht	5
Grote zilverreiger	2	Zwarte specht	3	Kleine mantelmeeuw	5
Havik	4	Zwarte stern	2	Kokmeeuw	5
Huismus	1	Zwarte wouw	4	Kraanvogel	5
Huiszwaluw	2	Zwartkopmeeuw	2	Middelste bonte specht	5
Ijsvogel	3			Oeverzwaluw	5
Kerkuil	1			Paapje	5
Lepelaar	2			Ruigpootuil	5
Noordse stern	2			Scholekster	5
Oehoe	3			Spreeuw	5
Ooievaar	3			Strandplevier	5
Purperreiger	2			Visdief	5
Raaf	3			Zilvermeeuw	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk is van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.